

01021

F-sak 009/2021
K-sak 006/2021

Saksbehandler: Ann Karin Arntsen

Sakens hjemmelgrunnlag:

Jnr. ref: /2021

Arkiv:

Klageadgang: nei

Off. dok: ja

Kommunedelplan for kulturminner i Rødøy 2021-2031- Sluttbehandling

Formannskapet vedtok i møte 17. november 2020 at utkast til kulturminneplan legges ut på høring i seks uker, i samsvar med plan- og bygningslovens § 11-14. Frist for innspill til planutkastet, og eventuelle forslag til andre aktuelle kulturminner som bør inngå i planen ble satt til 1. januar 2021.

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok 13. desember 2017 at arbeid med den første kulturminneplanen for Rødøy kommune skulle startes opp. Kommunen søkte om støtte fra Riksantikvarens prosjekt Kulturminner i kommunen (KIK), og mottok tilskudd på 100 000 kroner til arbeidet med kulturminneplan.

Prosjektgruppen bestod av oppvekst- og kultursjef, kulturkoordinator og Helgeland Museums avdelingsleder i Rødøy. Etter en god oppstart vinter og vår 2018, ble planarbeidet utsatt da kulturkonsulentstillingen ble stående vakant en periode. Arbeidet ble gjenopptatt i januar 2020. Midlene fra Riksantikvaren ble delvis brukt til å frikjøpe Helgeland Museums avdelingsleder til å være med i planarbeidet.

For å komme i mål med kommunens første kulturminneplan har en i denne omgang, med visse unntak, valgt å prioritere faste materielle kulturminner uten automatisk vern. Og videre har en valgt å først og fremst fokusere på bygninger. Det har vært lagt vekt på at alle kommunens kretser skal være representert i planen.

Handlingsplanen (kapittel 5) inneholder konkrete tiltak for perioden 2021-2024. I denne delen er det blant annet inkludert at det skal legges en langsiktig plan for bruk og vedlikehold av de kommunalt eide kulturminnene Bårstua på Rødøya, gammelskolen i Tjong og gammelskolen på Gjerøya. Det er også foreslått at det i forbindelse med revidering av arealplanen vurderes hvorvidt det bør/ikke bør opprettes hensynssoner på Myken og Hamnøya.

Kommunedelplan for kulturminner ble sendt på høring til Nordland fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland, Sametinget, Riksantikvaren, Helgeland Museum, Kystverket, Rødøy historielag, Rødøyløva historielag, Tjongsfjord husflidlag, Den norske kirke og lokalforeninger i kommunen 20.11.2020. I tillegg ble planen lagt ut på kommunens hjemme- og facebookside. Kommunen ba i denne omgang om innspill til innholdet i planutkastet, ikke layout og bildebruk, som slutføres når planen blir vedtatt.

Høringsuttalelser

Det kom inn tre høringsuttalelser: Tjongsfjord husflidlag v/leder Inger Tjong, Jektvik-Nordvænes grendeutvalg og Nordland fylkeskommune.

Høringsinstans	Dato	Uttalelse/merknader/anbefalinger	Endringer
Tjongsfjord husflidslag v/Inger Tjong	14.12.20	En kommentar til skinnfelltrykk: Tjongsfjord husflidslag har kopier av trykkblokker fra tre forskjellige skinnfellmakere, fra Reppen, Breivik og Kleften.	Kommentaren flettes inn i teksten under Skinnfelltrykk
		Ellers en generell kommentar til et stedsnavn i Rødøy: Elva i Melfjorden som noen steder kalles Matmoråga er feil. Det skal ganske sikkert være Nattmålsåga; dvs et sted som markerte solas stilling ca kl 21 på kvelden, da det var nattmål (sannsynligvis sett fra Melfjordbotn). Slike mål-navn utgjør ei viktig gruppe kulturhistoriske stedsnavn, sammen med Rismålstinden, Nonshaugen, Nattmålshaugen , Durmålssteinen. Prøv å få det retta opp i kommunens papirer.	Stedsnavnet er ikke med i kulturminneplanen og vil ikke bli behandlet i denne omgang.
Jektvik- Nordvæernes grendeutvalg	14.12.20	Jektvik-Nordvæernes grendeutvalg har sett på kommunedelplan for kulturminner i Rødøy som er utarbeidet. Jektvik-Nordvæernes grendeutvalg har ikke noe å tilføye den utredningen som er gjort.	Innspillet tas til etterretning
Nordland fylkeskommune	05.01.21	s.10 I plan- og bygningsloven av 2008 er områder med båndlegging erstattet med hensynssone, slik at «båndlegging av områder til kulturvernformål» blir feil. (Hensynssone d) kan imidlertid brukes til å båndlegge områder i påvente av vedtak etter plan- og bygningsloven eller andre lover, f.eks. i påvente av regulering til bevaring i reguleringsplan).	Endring: « <i>og båndlegging av områder til kulturvernformål.</i> » fjernes fra teksten.
		s. 12 Det er først og fremst kulturminner av nasjonal verdi som fredes etter kulturminneloven. Riksantikvaren er ikke lenger dispensasjonsmyndighet etter kml § 8. Myndigheten er nå delegert til fylkeskommunen/Sametinget	Endring: « <i>For kulturminner av nasjonal verdi finnes det hjemmel i kulturminneloven for fredningen, mens Plan- og bygningsloven er kommunens verktøy for å verne lokalt verdifulle kulturminner.</i> » Setningen om dispensasjonsmyndighet fjernes fra Riksantikvaren og flyttes til fylkeskommunen/Sametinget
		s. 14 Det anbefales at setningen «Kommunedelplanen for	Setningen erstattes med følgende formulering:

	<p>kulturminner vil ikke være formelt bindende gjennom at den behandles etter plan- og bygningsloven, men vil ligge til grunn for arbeidet med kommunens arealplan» suppleres med at kulturminneplanen også skal ligge til grunn for arbeidet med reguleringsplaner og byggesaker.</p>	<p>«Kommunedelplanen for kulturminner vil ikke være juridisk bindende, men den vil legges til grunn ved arbeid med kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner og byggesaker.»</p>
	<p>s. 15 Regional støtteordning for bygningsvern er dessverre opphørt. Kulturminnefondet er et statlig fond.</p>	<p>Setningen om regional støtteordning fjernes. Teksten om kulturminnefond flyttes til oversikten over statlige støtteordninger.</p>
	<p>Generelt vil vi sterkt anbefale at de utvalgte kulturminnene kartfestes på en nøyaktig og lesbar måte. Gårds- og bruksnummer kan eventuelt også oppgis. Ikke minst vil det være viktig i forbindelse med kommunens plan- og byggesaksbehandling at det finnes en enkel tilgang til opplysninger om hvilke bygninger og øvrige kulturminner som er definert som verneverdige.</p>	<p>De enkelte kulturminnene påføres gårds- og bruksnummer og også bygningsnummer for bygninger. Dette slik at de er entydig stedfestet. Planen vil bli revidert med koordinater for øvrige kulturminner når disse foreligger.</p>
	<p>Planforslaget omfatter i stor grad enkeltobjekter. Disse vil være mindre aktuelle å avmerke med hensynssone på plankartet i kommuneplanens arealdel. Det vil derfor være svært viktig å utforme gode generelle bestemmelser og retningslinjer i kommuneplanens arealdel som legger føringer for saksbehandling og forvaltning av utvalgte objekter og miljøer i kulturminneplanen. Dette kan gjerne tas inn i kulturminneplanens handlingsplan, i likhet med at det her inngår at det skal vurderes bruk av hensynssoner.</p>	<p>Anbefalingen tas til etterretning i det forestående arbeidet med kommuneplanens arealdel.</p>

Vurdering

Det er foretatt enkelte endringer og presiseringer i planprogrammet som følger av innkomne høringsuttalelser. Innspillene med endringer er omtalt og kommentert under høringsuttalelser og fullstendige høringsinnspill følger vedlagt saken.

Vedlegg:

- Kommunedelplan for kulturminner i Rødøy 2021-2031
- Høringsuttalelse Nordland fylkeskommune
- Høringsuttalelse Jektvik-Nordvæernes grendeutvalg
- Høringsuttalelse Tjongsfjord husflidlag v/Inger Tjong

Rådmannens innstilling

Fremlagt utkast til kommunedelplan for kulturminner i Rødøy 2021-2031 sendes videre til behandling i kommunestyret for endelig vedtak med de endringer som er foreslått.

Rødøy kommune, den 08.02.2021

Ann Karin Arntsen
Koordinator for folkehelse og kultur

Svend Leif Einvik
Oppvekst- og kultursjef

Kitt Grønningseter
Rådmann

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy formannskap i møte på Rødøy rådhus mandag den 15. februar 2021

Av 5 medlemmer var 5 tilstede (medregnet møtende varamedlemmer).

Sak 009/2021: KOMMUNEDELPLAN FOR KULTURMINNER I RØDØY 2021-2031 – SLUTTBEHANDLING

Jf. saksutredning 01021

Rådmannens innstilling:

Fremlagt utkast til kommunedelplan for kulturminner i Rødøy 2021-2031 sendes videre til behandling i kommunestyret for endelig vedtak med de endringer som er foreslått.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret den 17.02.2021

June Seljevoll, konsulent

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Vår dato: 05.01.2021
Vår referanse: 20/18589- 1
JournalpostId: 20/180195
Deres dato:
Deres referanse:
Org.nr: 964 982 953

Rødøy kommune
Rådhuset

8185 VÅGAHOLMEN

Uttalelse - Kommunedelplan for kulturminner - kulturminneplan for Rødøy 2021 - 2031

Rødøy kommune har lagt forslag til kommunedelplan for for kulturminner i Rødøy 2021-2031 ut til høring og offentlig ettersyn. I denne første kulturminneplanen for kommunen har man valgt å prioritere faste kulturminner uten automatisk vern, med hovedfokus på bygninger.

I vurderingene og kriteriene som ligger til grunn for utvalget av verneverdige kulturminner er det bl.a. lagt vekt på historisk og sosialt mangfold, og at de utvalgte kulturminnene skal være geografisk spredt over hele kommunen. Samtidig poengteres det at planforslaget må sees som begynnelsen på en prosess og på et langsiktig og strategisk arbeid.

Nordland fylkeskommune ser svært positivt på at Rødøy kommune utarbeider en kommunedelplan for kulturminner, og det er etter vår vurdering et godt planforslag.

Vi har følgende merknader:

s. 10 I plan- og bygningsloven av 2008 er områder med båndlegging erstattet med hensynssone, slik at «båndlegging av områder til kulturvernformål» blir feil. (Hensynssone d) kan imidlertid brukes til å båndlegge områder i påvente av vedtak etter plan- og bygningsloven eller andre lover, f.eks. i påvente av regulering til bevaring i reguleringsplan).

s. 12 Det er først og fremst kulturminner av *nasjonal* verdi som fredes etter kulturminneloven.

Riksantikvaren er ikke lenger dispensasjonsmyndighet etter kml § 8. Myndigheten er nå delegert til fylkeskommunen/Sametinget.

s. 14 Det anbefales at setningen «*Kommunedelplanen for kulturminner vil ikke være formelt bindende gjennom at den behandles etter plan- og bygningsloven, men vil ligge til grunn for arbeidet med kommunens arealplan*» suppleres med at kulturminneplanen også skal ligge til grunn for arbeidet med *reguleringsplaner og byggesaker*.

Adresse Postmottak Tlf.: 75650000
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Samfunnsutvikling
Kulturminner
Kari Torp Larsen
Tlf: 75650523

Besøksadresse Prinsensgate 100

s. 15 Regional støtteordning for bygningsvern er dessverre opphørt.

Kulturminnefondet er et *statlig* fond.

Generelt vil vi sterkt anbefale at de utvalgte kulturminnene **kartfestes** på en nøyaktig og lesbar måte. Gårds- og bruksnummer kan eventuelt også oppgis. Ikke minst vil det være viktig i forbindelse med kommunens plan- og byggesaksbehandling at det finnes en enkel tilgang til opplysninger om hvilke bygninger og øvrige kulturminner som er definert som verneverdige.

Planforslaget omfatter i stor grad *enkeltobjekter*. Disse vil være mindre aktuelle å avmerke med hensynssone på plankartet i kommuneplanens arealdel. Det vil derfor være svært viktig å utforme gode generelle bestemmelser og retningslinjer i kommuneplanens arealdel som legger føringer for saksbehandling og forvaltning av utvalgte objekter og miljøer i kulturminneplanen. Dette kan gjerne tas inn i kulturminneplanens handlingsplan, i likhet med at det her inngår at det skal vurderes bruk av hensynssoner.

Med vennlig hilsen

Geir Davidsen
leder

Kari Torp Larsen
kulturminnerådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Sak 2020-05 Offentlig høring av kommunedelplan for kulturminner i Rødøy

Jektvik-Nordvæernes grendeutvalg har sett på kommunedelplan for kulturminner i Rødøy som er utarbeidet. Jektvik-Nordvæernes grendeutvalg har ikke noe å tilføye den utredningen som er gjort.

Deltatt på møte:

Geir Øverli

Mette Brandth

Ronny Krogh

Olav-Terje Hoff

Sten Våtvik

Fra: Inger Tjong (inger.tjong@signalbox.no)

Sendt: 09.12.2020 21.52.58

Til: Ann Karin Arntsen

Kopi:

Emne: kulturminneplan

Vedlegg:

Hei

Har lest gjennom det meste av kulturminneplanen.

En kommentar til skinnfelltrykk: Tjongsfjord husflidslag har kopier av trykkblokker fra tre forskjellige skinnfellmakere, fra Reppen, Breivik og Kleften.

Ellers en generell kommentar til et stedsnavn i Rødøy:

Elva i Melfjorden som noen steder kalles Matmoråga er feil. Det skal ganske sikkert være Nattmålsåga; dvs et sted som markerte solas stilling ca kl 21 på kvelden, da det var nattmål (sannsynligvis sett fra Melfjordbotn). Slike målnavn utgjør ei viktig gruppe kulturhistoriske stedsnavn, sammen med Rismålstinden, Nonshaugen, Nattmålshaugen, Durmålssteinen.

Prøv å få det retta opp i kommunens papirer.

Mvh

Inger Tjong